

Diyabetik Ayakta Dolaşımın Değerlendirilmesi ve Vasküler Girişim Endikasyonları

GİRİŞİMSEL RADYOLOJİK YAKLAŞIM

Prof. Dr. Mehmet Serkan Gür
İKÇÜ Tıp Fakültesi AEAH Radyoloji ABD
Girişimsel Radyoloji Kliniği
27.10.2023-İZMİR

İyi Bir Fizik muayene-Anamnez Önemli

- Yara açılma zamanı? Zaman içinde iyileşme veya kötüleşme?
- Akut iskemi bulgusu var mı? Zamanı?
- Anamnezde kronik semptomlar? (kladikasyon?; yürüme mesafesinde azalma?)
- Sigara? Madde kullanımı?
- Kronik mikrotravma? Charcot?
- Tinea pedis? Kronik asendan lenfanjit?
- Periferik nabız kontrolü
- Ayakta veya tüm bacakta şişlik? Varis hastalığı veya kronik DVT bulgusu?

ENFEKTE YARA-NEKROZ

- **Eşlik eden enfeksiyon** çoğunlukla var-hemen enfeksiyon tedavisi başlamalı
- **Eşlik eden nekroz-ölü doku** varsa debritleme ve hatta amputasyon için beklenmemeli

GİRİŞİMSEL TEDAVİ ÖNCESİ

- **Stabil olmayan hasta**
  - Septik, üre-kreatinin düzeyleri çok yüksek vb.
- **Geniş doku nekrozu VARSA**
  - Reperfüzyon iskemisi-revaskülarizasyon multiorgan yetmezliği ve ciddi mortalite riski taşır
- **Subakut arter trombozu** olan hasta
  - Mümkünse kronik döneme kadar revaskülarizasyon için beklenir
- **KontROLSÜZ Diyabet**
  - Revaskülarizasyon yapılsa da yara iyileşmesi sağlanamayabilir, endokrinoloji desteği çok değerli
- **Aktif sigara içicisi-Burger Hastalığı**
  - Kan nikotin düzeyleri???

AYAK YARASI

***Komorbid

KBY

KAH

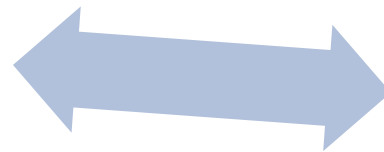
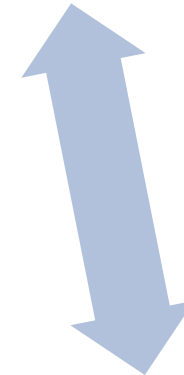
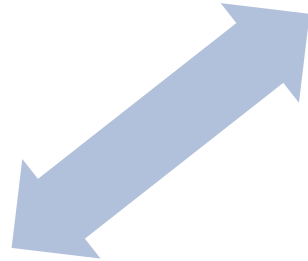
Hiperlipidemi

Varis Hastalığı

Posttrombotik
Sendrom (KRONİK
DVT)

Arteriyel (Diyabetik
ayak-Ateroskleroz)

Mikst?
(ASENDAN
LENFANJİT?)

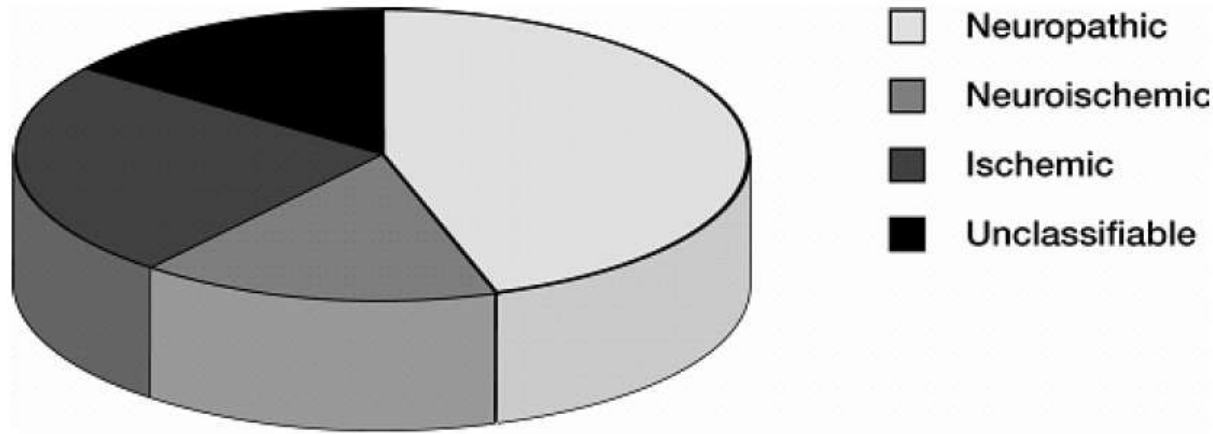

Diyabetik Ayak Ülseri

- %50 nöropati
- %20 PAH
- %30 PAH+nöropati

Figure D3 Prevalence of different diabetic ulcer etiologies (127)

Nöropatik ülser	İskemik ülser
Ağrısız	Ağrılı
Normal nabız	Nabız yokluğu
Sınırları düzenli	Sınırları düzensiz
Plantar yüzde	Parmaklarda
Duyu kaybı	Duyu kaybı var/yok
Artmış kan akımı	Soğuk ayak
Dilate venler	Kollabe venler

VENÖZ ÜLSER

- KRONİK DVT ?
- KRONİK VARİS HASTALIĞI ?

Diyabet ve İleri Ateroskleroz

- Diyabetiklerde periferik arter hastalığı daha erken yaşta başlar
  - DM 1-5 yıldır var: Risk artışı 1.4x
  - DM >25 yıldır var: Risk artışı 4.5x
- **DM –tipik-arter hastalığı**
  - **Diz altı tutulum**
  - **Krural arterlerde tıkanıklık daha sık**
  - **Medial kalsifikasyon**

EPİDEMİYOLOJİ

- **Sigara ve diyabet** ateroskleroz için en büyük iki risk faktörüdür.
- DM **non-travmatik alt ekstremitte amputasyonlarının** en önde gelen nedeni
- Non-diyabetiklerle kıyaslandığında **diyabetiklerde major amputasyon oranları 5-10 kat daha fazla**
- **Diyabet süresi ve kötü KŞ kontrolü PAH riskini arttırmaktadır**
- **(Hb A1c deki her %1 lik artışın, PAH riskini yaklaşık % 28 arttırdığı düşünülmektedir)**
- **Diyabetin tüm bu ürkütücü istatistiklere sebep olmasının kritik anahtarı sebep olduğu HIZLANMIŞ ATEROSKLEROZ dur**

Diyabetik Ayak Ülseri

- 300 milyon diyabetik (2030 da 425 M)
- Ayak ülseri bakımı/tedavisi
- Olası ampütasyon
- Ampütasyon sonrası bakım (protez vs)
- İşgücü kaybı

YÜKSEK MALİYET

Diyabetik Ayak Ülseri (DAÜ)

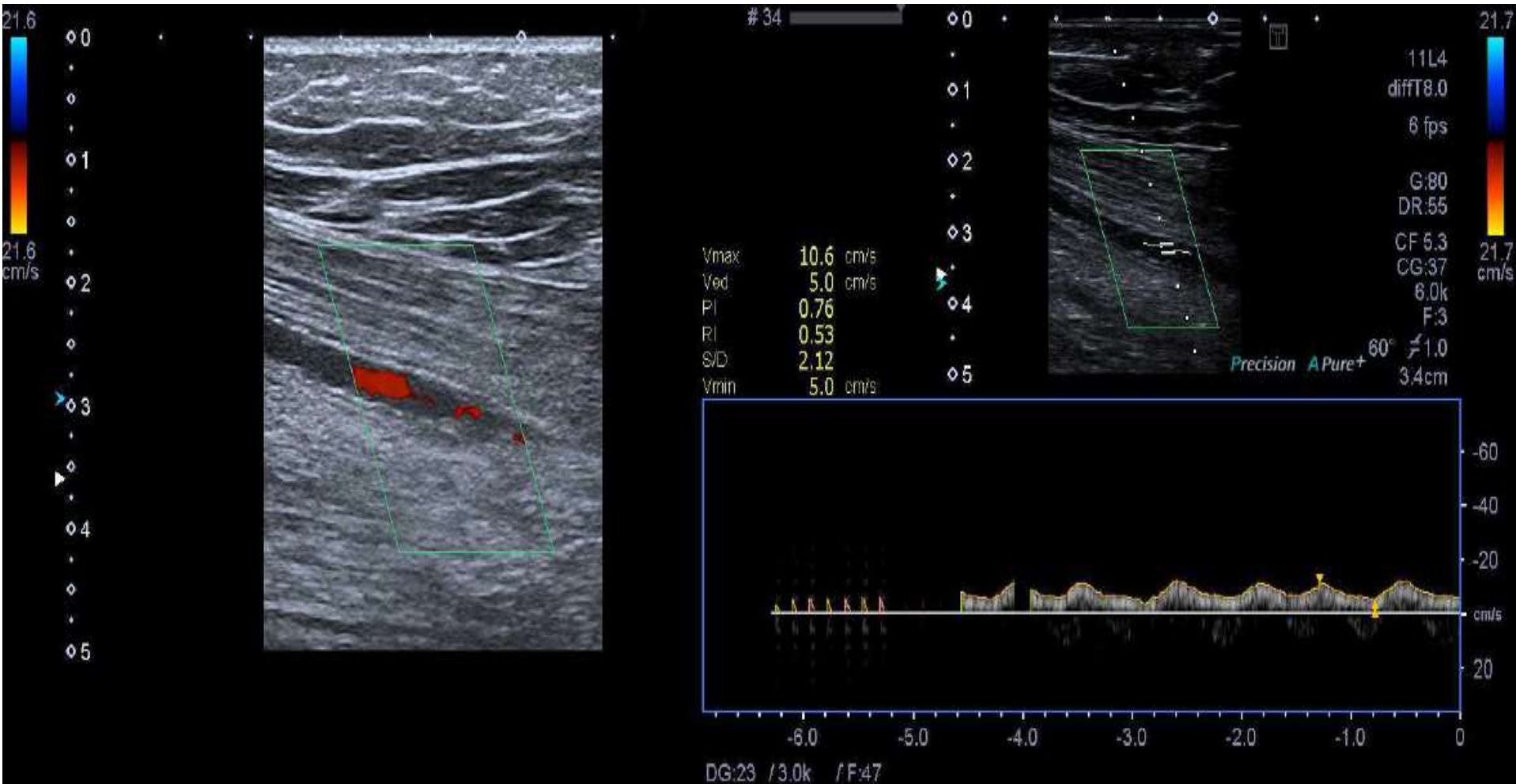
- Yaşam boyu ayak ülseri olma ihtimali: %15-25
- Ayak ülseri 1 yılda %20-80 tekrarlar
- ~ %20'si amputasyon gerektirir
- **Ampütasyonların %85'i erken tanı ve uygun tedavi ile !!!engellenebilir!!!**
- **Ayak ülseri oluşumunda en önemli tedavi yöntemi korunmadır!!!**
- **Diyabetik ayak yönetimi multidisipliner olmalıdır**

GİRİŞİMSEL RADYOLOJİ- Vasküler Değerlendirme

- Renkli Doppler US
- BT/MR anjiyografi
- Dijital subtraksiyon anjiyografi (DSA)
- **Karbondiyoksit Anjiyografi ****

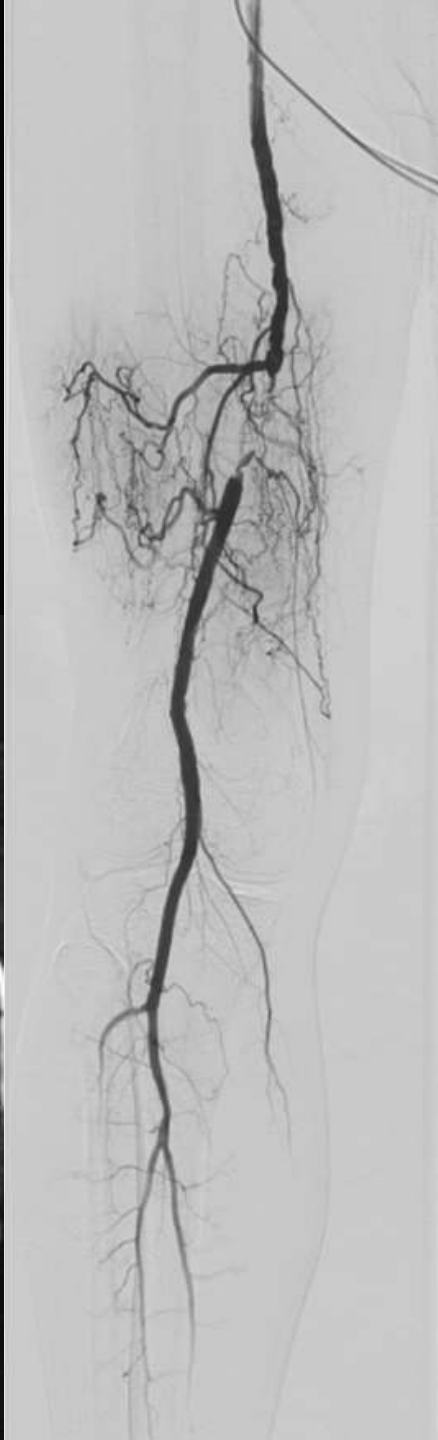
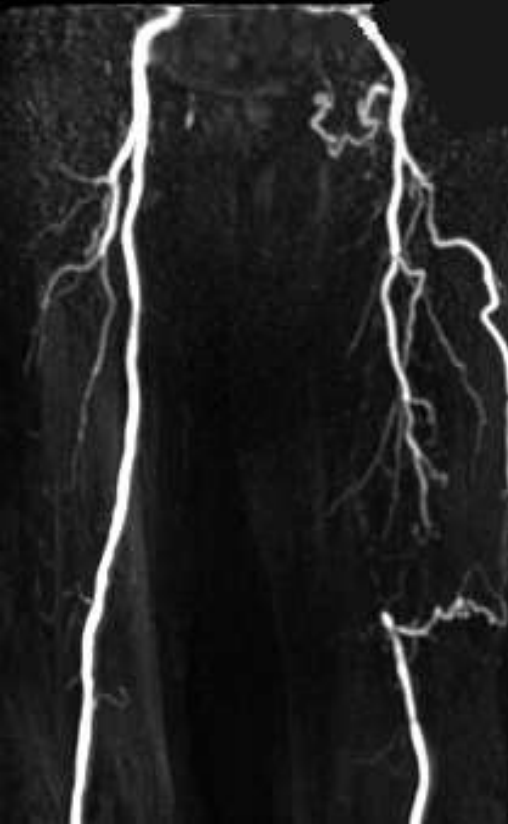

DOPPLER US-ZAYIF MONOFAZİK AKIM

MR ANJIOGRAFI

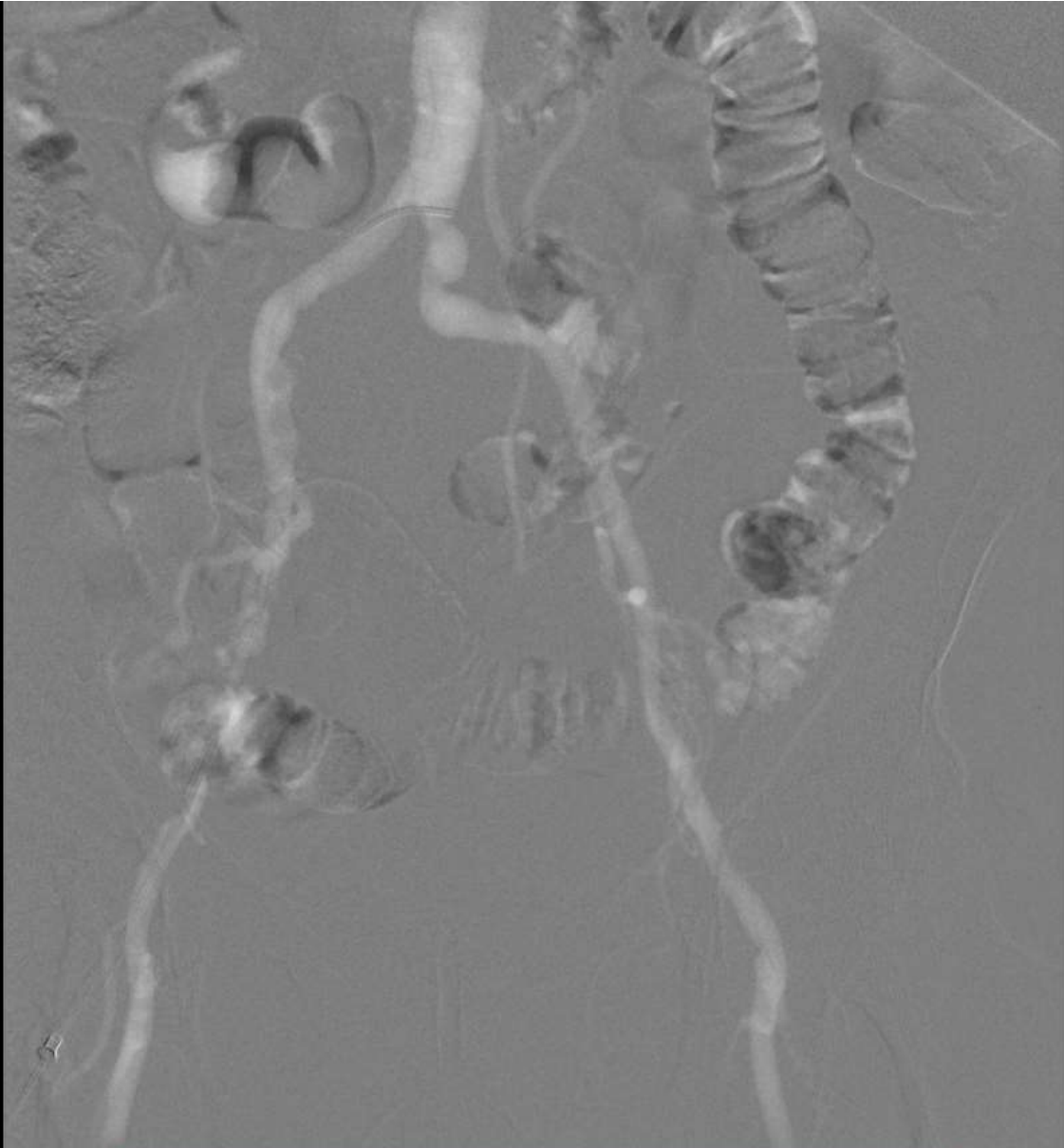

Manual adjustment performed!

ion scale 3.0

You have 30 days left in your trial period.
Purchase a license at <https://radiantviewer.com/store/>
This session will end in 4 minutes.

Fontaine		Rutherford		
		Grade	Kategori	Klinik
I	Asemptomatik	0	0	Asemptomatik
IIa	Hafif klaudikasyo	I	1	Hafif klaudikasyo
IIb	Orta-şiddetli klaudikasyo	I	2	Orta derece klaudikasyo
		I	3	Şiddetli klaudikasyo
III	İskemik dinlence ağrısı	II	4	İskemik dinlence ağrısı
IV	Ülser-gangren	III	5	Minör doku kaybı
		III	6	Majör doku kaybı

Girişimsel Radyolojide Hedef

- **Arteriyel kaynaklı yaralarda: revaskülarizasyon,**
  - tıkalı olan tüm arterleri açarak yara olan bölgeye temiz kanı ulaştırmak
- **Venöz kaynaklı ülserlerde: venöz basıncı düşürmek, ödemi azaltmak**
  - Kronik DVT ve sekonder post-tromboflebitik sendrom-rekanalizasyon
  - Venöz yetmezlik (yüzeyel venöz sistem) yetmezlikli damarların ablasyonu

“Angiosome-guided” endovascular revascularization

1: Post tibial A

4: Ant tibial A

5

Dorsalis Pedis A

2: Medial Plantar A

3: Lateral Plantar A

1.

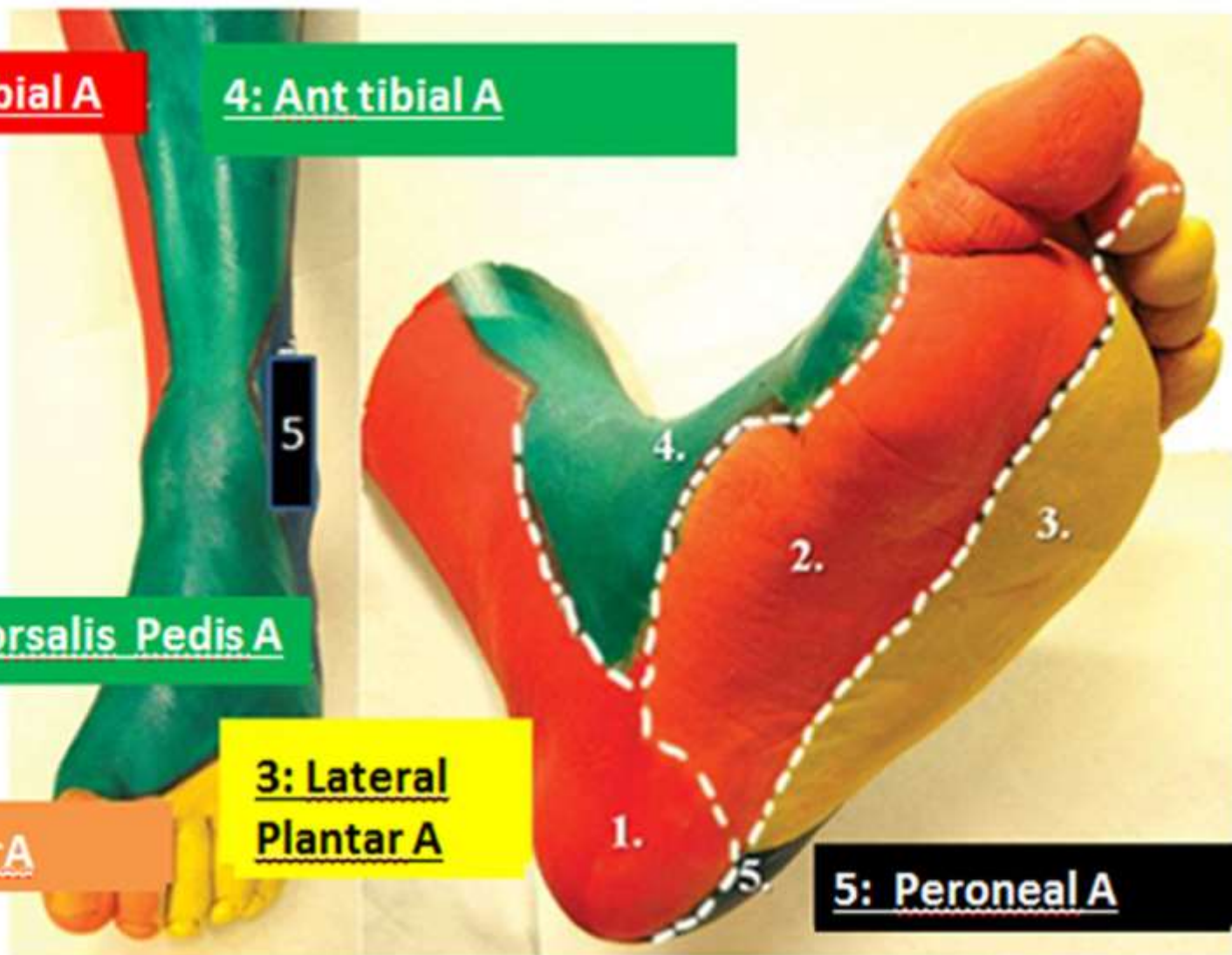
4.

2.

3.

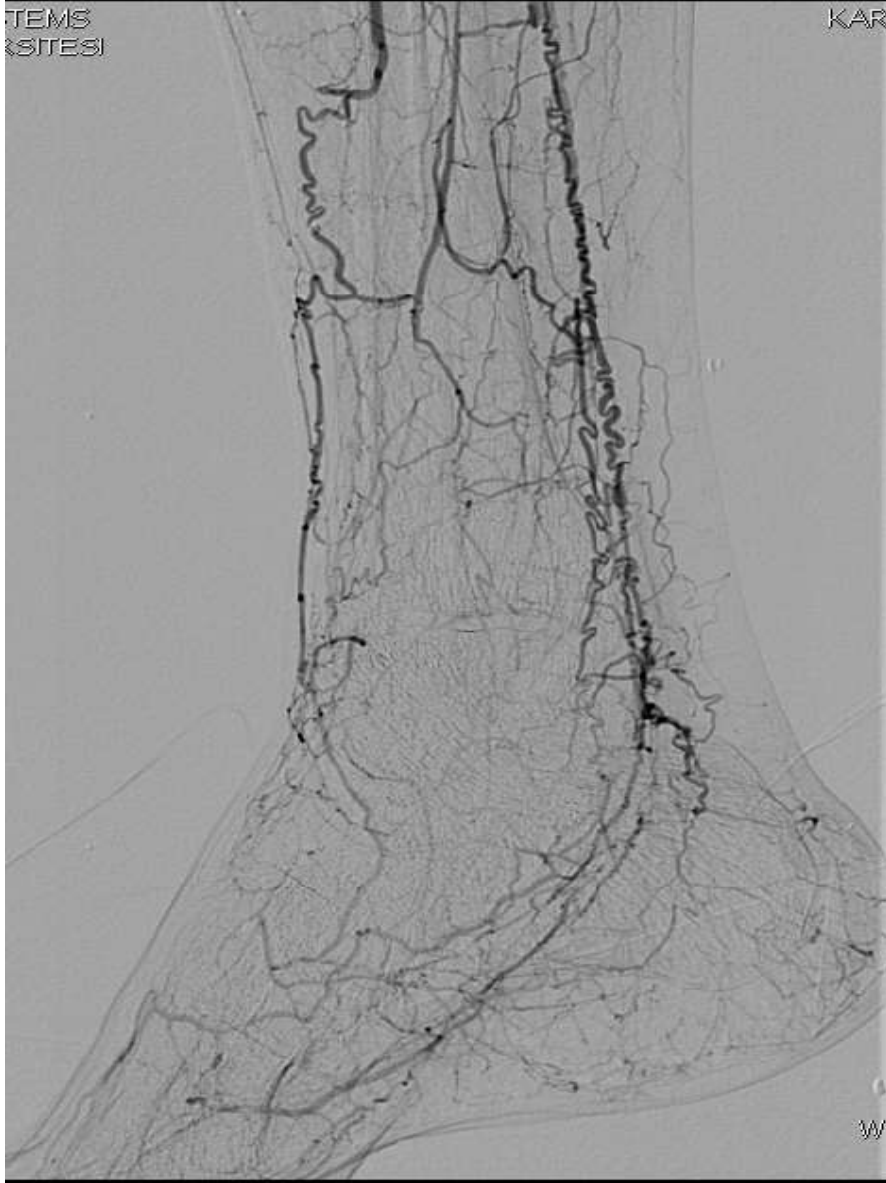
5.

5: Peroneal A

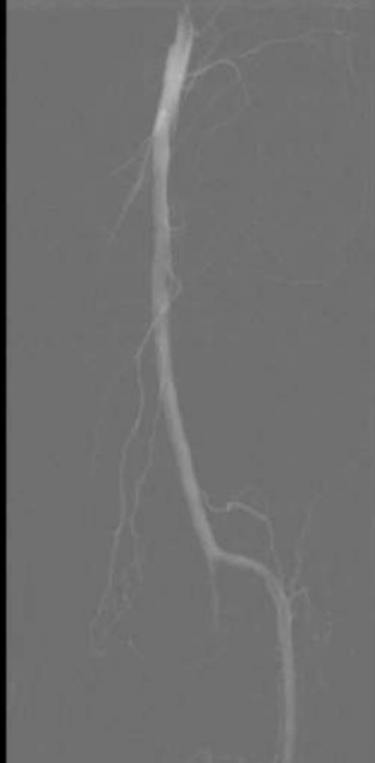

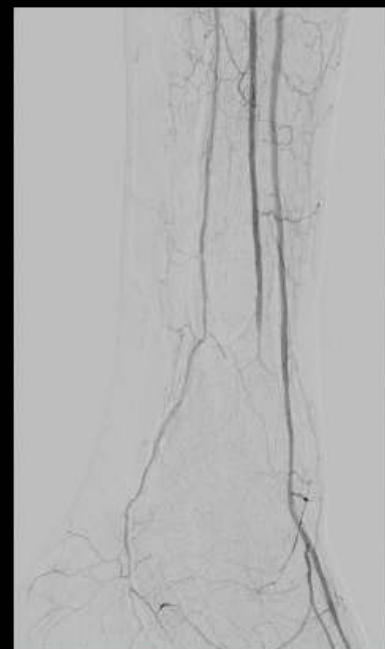
Pedal Arkin Rekanalizasyonu-Buerger Hastalığı

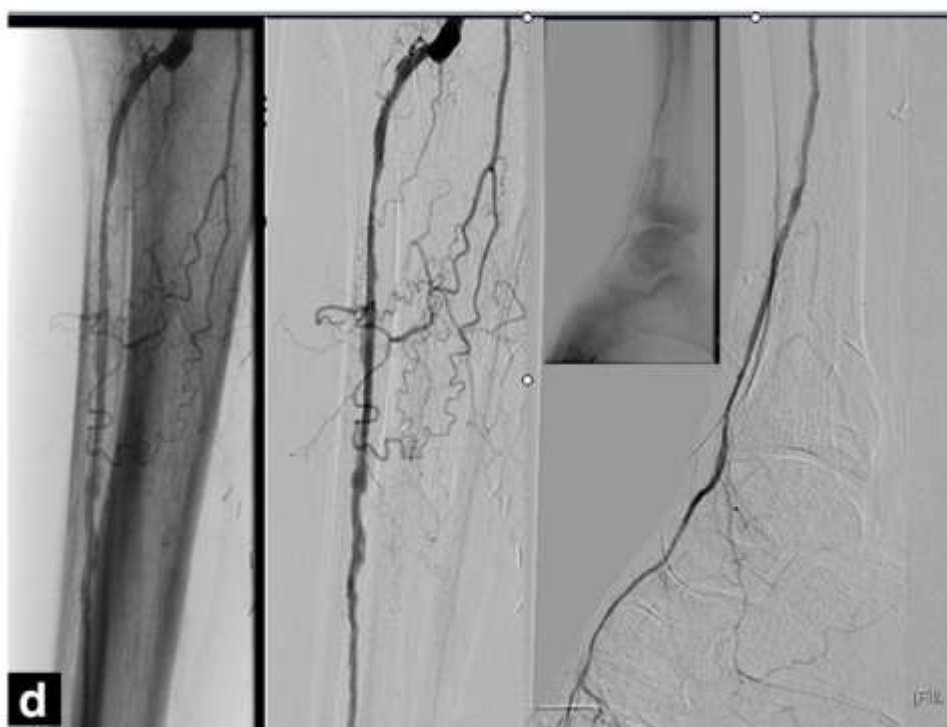
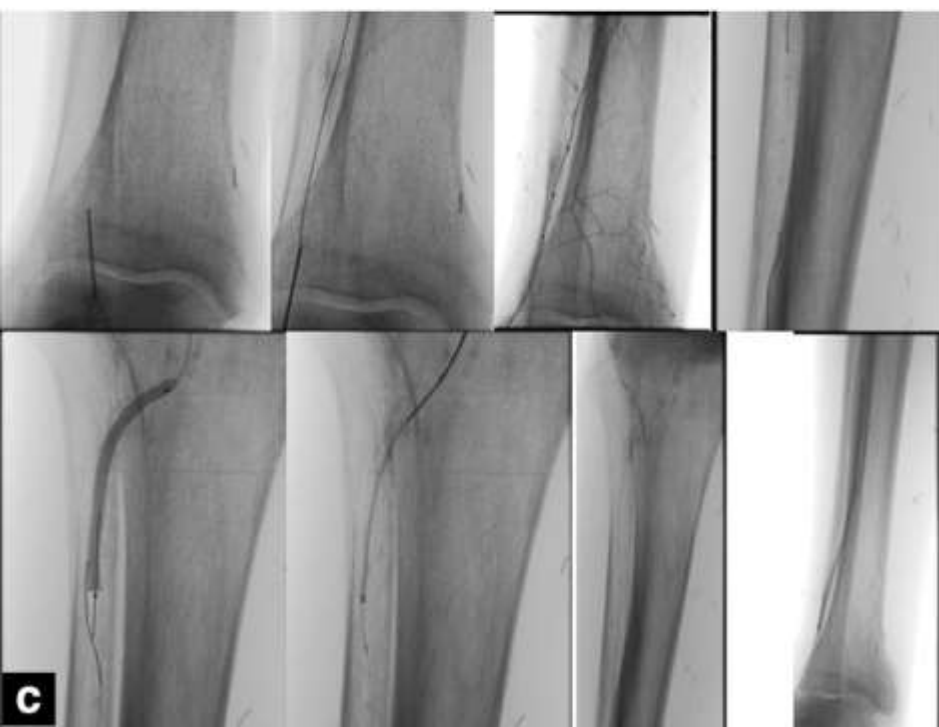
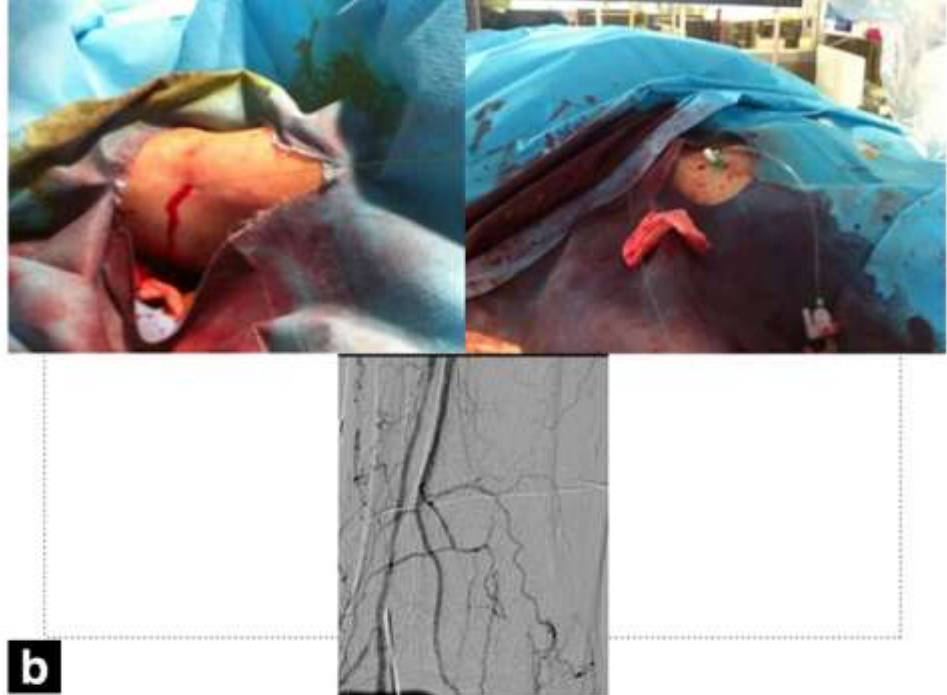
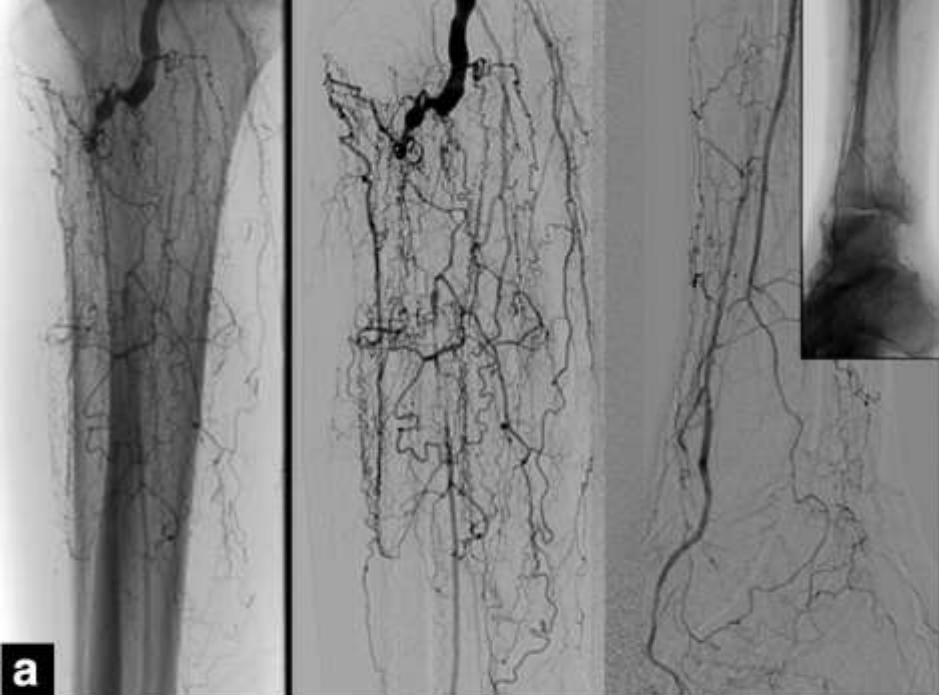
WF WL: 2611

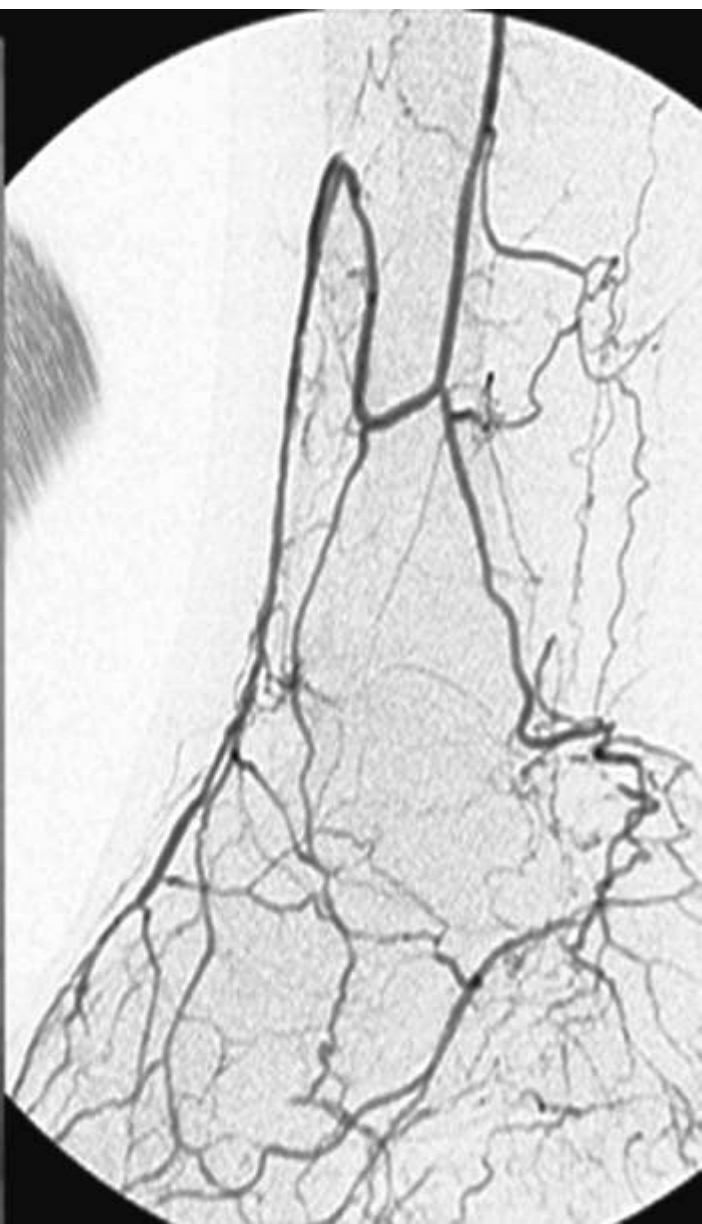
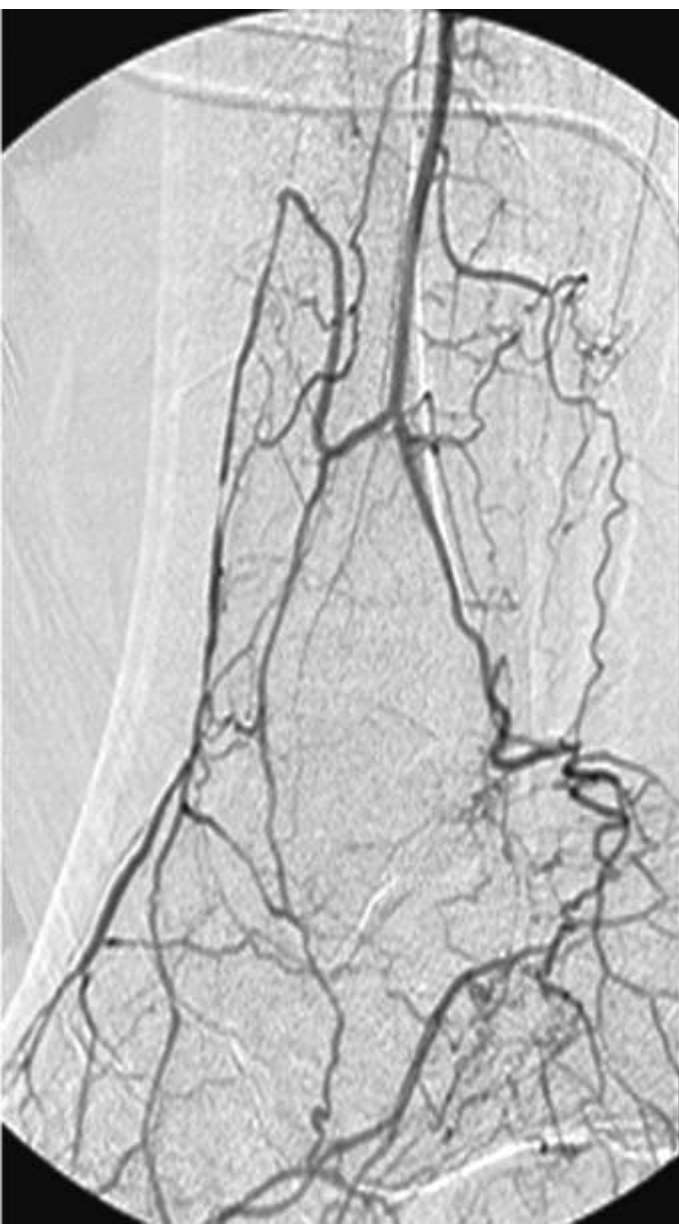

You have 30 days left in your trial
Purchase a license at <https://radiantviewer.com/store/>
This session will end in 4 minutes.

You have 30 days left in your trial period.
Purchase a license at <https://radiantviewer.com/store/>
This session will end in 3 minutes.

56 yaş E, kronik zeminde akut ayak iskemisi

Venöz Sistem Kaynaklı Ayak Yaralarında Girişimsel Radyolojik Tedavi (diyabetik hasta)

CEAP : (Clinical, Etiology, Anatomy, Pathophysiology)

- Klinik
  - C0: Normal bacak
  - C1: Telanjektazi ya da retiküler ven
  - C2: Variköz ven
  - C3: Avak sisliği
  - C4: Deri değişiklikleri (pigmentasyon, ekzema, lipodermatoskleroz)
  - C5: İyileşmiş venöz ülser
  - C6: Aktif venöz ülser
- Etiyoloji: Konjenital, primer, sekonder veya hiçbiri
- Anatomi: yüzeysel, derin, perforan veya hiçbiri
- Patofizyoloji: Reflü, obstruksiyon, her ikisi veya hiçbiri

Venöz Ülser Gelişimi

Kronik derin
ven trombozu

Kronik Varis
Hastalığı

Venöz
yetmezlik/
Kronik venöz
hipertansiyon

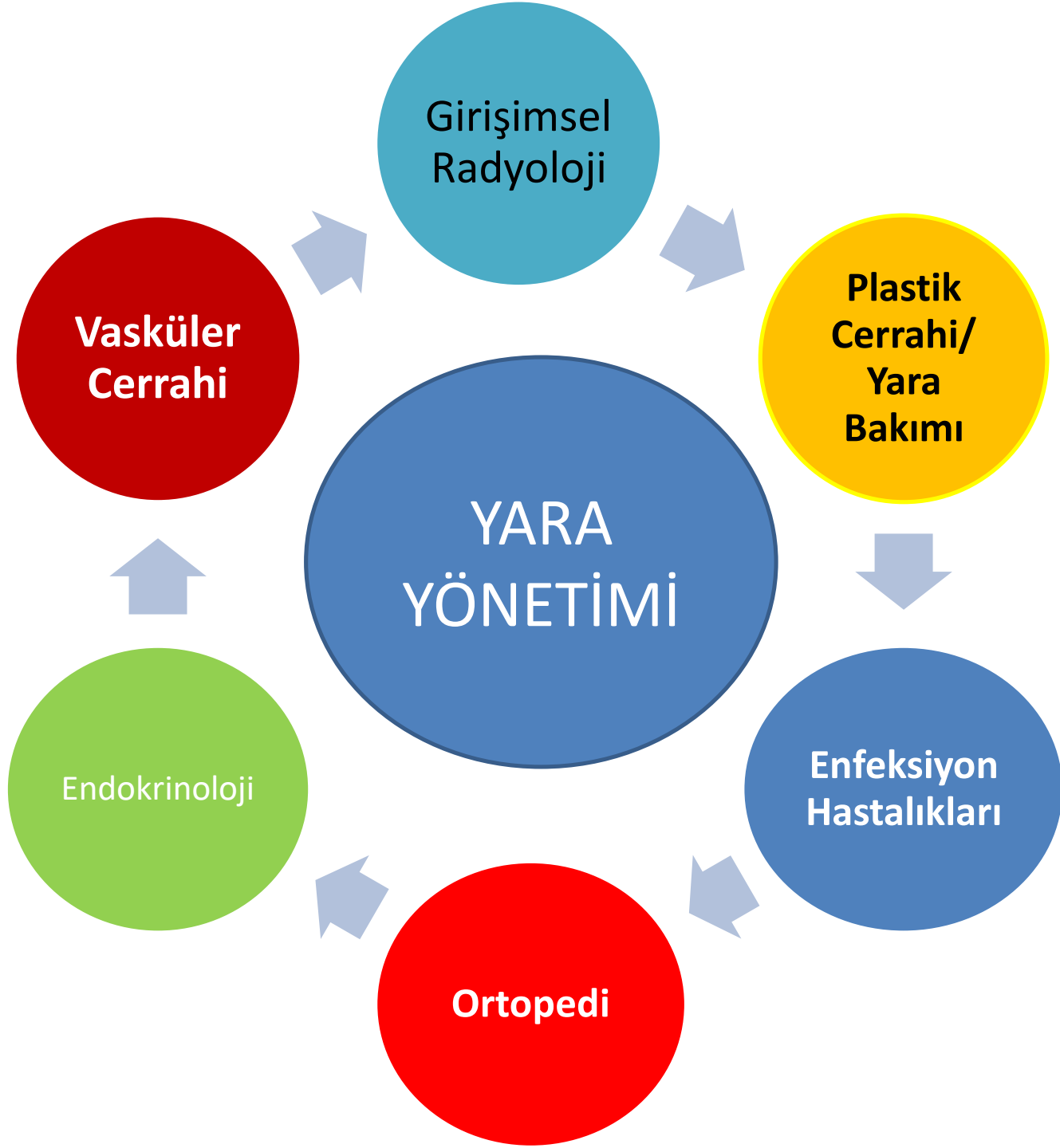

Kronik İlyofemoral Derin Ven Trombozu

Variköz venler

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILI KUTLU OLSUN

